

totiž pravé žlutou a černou a levé modrou a bílou. (Reg. král., Rybička v Pam. arch. III, 322, Kadich-Blažek tab. 158, Král na stf. 314.) Téhož erbu byla i Mandalena *Dobrovítova z Dobrovítova* (1601, Kolář z arch. mus.)

Jonové z Jonu (van der Jhan) měli na štítě raka vzhůru položeného a s klepety roztaženými. Tak na náhrobcích v Horním Litvinově a na pečeti Jáchymově v Arch. DZ. IX, 2.

z Jordánu měli na bílém štítě tři lovecké trubky černé, pysky dolů obrácené, se zlatými šňurami, přikryvadla černá bílá a za klénot dva buvolové rohy, pravý žlutý a levý černý. (Jak. sb. Král na str. 365. U obou (Král na str. 305) jest ještě jeden erb snad vzatý od následující rodiny. Blažek tab. 16 má štít červený, trubky černé, levý roh bílý, pravý červený a mezi nimi zbrojné rámě s mečem, přikryvadla červená bílá.)

Jordán z Klauzenburka. Rodina tato měla za erb štít červený a na něm pošikem bílý pruh, na němž byli vyobrazeni tři štíři své přirozené barvy lezoucí, přikryvadla červená bílá, klénot orličí křídlo týchž barev, jako štít. (Kadich-Blažek tab. 38. Jak. sb. Král na str. 304.)

Jošt z Maloměřic. Císař Maximilian povolil (1572, 30. dubna) Blažejí Joštovi, úředníku na Čejkovicích (Moravanu), aby se psal z Maloměřic a dán mu tento štít: Lev zvíře v běhu zlatý, maje ocas vyzdvižený, ústa rozzavená, jazyk vyplazitý, nohy přední rozkročené, v pravě tlapě bylinu zelenou dětel o třech ratolestech držící (Reg. král., Šlecht. arch. ve Vídni).

Joštové z Ostrovice, osedlí na Časlavsku, měli na štítě psa s ocáskem nahoru obráceným. Tak r. 1542 na pečeti Arnoštově v Arch. Kutnohorském.

Jozef z Kunratic v. Voříkovský.

Juliš z Šonpachu v. Dlouhý.

Junker z Bigato v. Hrady XIII. tab.

Jurman z Krasenska. Král Ferdinand povolil (1532, 31. května) Ondřejovi a Martinovi, bratřím Jurmanům, aby se psali z Krasenska, přidav jim tento erb: Štít na přič polovičný, svrchní strana žlutá a spodní modrá a z té modré od zpodu vidí se kůň bílý až po život, vzhůru hlavou až na zlaté pole v uzdu zlatou závodnici pojatý, maje bílou kštici, zlatou šňurou zavázanou, nad tím štítem helm s přikryvadly žlutými modrými a nad tím dvě péra pštrosí, přední zlaté a druhé modré a mezi nimi vidí se ten kůň bílý vzhůru hlavou až po život v uzdu závodnici zlatou pojatý, maje bílou kštici zlatou šňurkou zavázanou. (Reg. král.)

Kac z Kancnpachu. Král Ferdinand povolil (1542, 11. května) Jakubovi a Matesovi, bratřím *Kacům* (Katz) a Jakubovi *Rutíkovi*, aby se psali mohli z Kancnpachu, a dal jim tento erb: Štít polovičný, v pravé straně tři strychy neb klíny pošikem, vrchní žlutý, prostřední modrý a dolní černý, levá pak strana (též tak rozdělená), vrchní štych modré, prostřední černé a dolní žluté barvy, nad štítem helm s točenicí a přikryvadly všech tří barev, jako v štítě, nad tím dvě křídla černá orlí, jedno na druhém po pravé straně jsou a z prostředku těch křídel k levé straně půl kočky bílé s předníma nohama se vidí. (Reg. král.)

Kadner z Greifeneku. Rodina tato přišla v 16. století odkudsi z Němec a byla v královských službách. Erb jejich byl malován takto: Štít modrý a na něm noh bílé barvy ve skoku k pravé obrácený, maje ocas mezi nohy zadní ohnutý, přikryvadla červená bílá a za klénot týž noh, ale jen po kýty. (Jak. sb. Král na str. 357.) S tímto však nesouhlasí vyobrazení na žetonech Jiříka Kadnera (Miltner Privatmünzen tab. XXII); neb tu jest štít pošikem od levé nahoru dělený a tudíž má býti dvojí barva, také se z drobného nákresu tolik pozná, že noh drží v předních nohách kouli neb jablko.

Kadovský z Děvína v. Bezděkovský.

Kadrman z Kelče v. Kelecký.

Kafuňk z Poborovic. Majestátem d. 1557, 23. dubna povoleno bylo Matyáši Poborovskému jinak Kafuňkovi, aby se psal z Poborovic a obdařen erbem. (Reg. král.) Erb ten byl: Štít bílý a v něm muž v červené župici (dlouhé uherské sukni) až po paty, maje na hlavě klobouk červený (tatarský) s střechem bílou nahoru ohnutou a drže v pravici žlutý buzikán nad hlavu povýšený, přikryvadla červená bílá a za klénot týž muž ale jen po kolena. (Jak. sb. Král na str. 317. Soupis Klatovska na str. 81. Tak i pečeť Matyášova r. 1576 v arch. mus. V erbovník u Dírenském vydává se erb Kafuňkův z Chlumu za erb těchto Kapuňkův.

Kahoun z Myšlína. Rodina Kahounův žila v 16. st. v Písku. Jan K. sice tu podržel svůj majetek, ale odstěhoval se do Nového města Pražského. Kdysi v l. 1576—1582 nabyl erbu a hesla. Erb jeho byl: Štít polovičný, v pravé polovici lilie, v levé dva pruhy pošikem od pravé k levé dolů, klénot není znám. Tak na náhrobku manželky jeho Anny Řečické († 1582), v kostele sv. Trojice v Písku. On sám zemřel nedlouho potom. Jedním z poručníkův statku jím zřízených byl Jan starší *Štěpánovský z Myšlína*. Erb jeho popisuje Král na str. 261 jako štít zhora dolů polovičný, černý a bílý a klénot tři pera černé, bílé a černé a jest-li snad předloha Králova byla v tom chybná, že vyplnění štítu bylo vynecháno, mohlo by se pokládati za to, že byl Kahounovým erbovním strýcem.

Kail ze Šternburka, příjmení rodiny u nás osedlé v 17. století, jež se psala také Keyl, Kayl neb Keil. Erb jich byl: Štít křížem na čtvero rozdělený, v 1. a 4. poli pošikem od pravého horního koutu, dole pruh na způsob vody tekoucí, v 2. a 3. poli po okrouhlé věži s dvěma okny a cimbuřím a nad prostřední stínkou hvězda, helm otevřený s korunou a nad ní medvěd pod korunou sedě, drže předníma nohama klín (keil) mezi zadní nohy puštěný, jako by byl z kamene vytesán a majíc na vrchu a spodních rozích po kouli. (Vyobrazení na náhrobku z r. 1677 v soupise Boleslavska na str. 215.)

Svobodní páni z *Kaiseršteina* měli tento erb: Štít křížem na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole bílé a v něm tři pruhy červené pošikem od pravé dolů k levé, 2. a 3. pole černé a v něm žlutý lev ve skoku s ocasem rozdvojeným a korunkou na hlavě, uprostřed štítu štítek polovičný, pravo červený

a levo bílý a na všem štítku lilie, bílá v červeném a červená v bílém, nad štítem dva helmy s korunami a s přikryvadly červenými bílými a černými žlutými, na pravé dvě křídla barvami rozdělená, žluté černé a černé žluté, nad levou polovičný lev jako ve štítě, ale jen po zadní kýty. (Staré vyobrazení. Též [odchylně s pruhy] Meraviglia na tab. 43, Kadich-Blažek tab. 190, Hrady VIII. tab.)

Kál z Kalmansdorfu. (Kahl v. Kalmansdorf) rodina, jež se v Čechách vyskytuje od konce 16. století a úřednická. Císař Leopold vyzdvihl Teofila K. do rytířského stavu kr. Č. (1698, 6. listopadu) a potvrdil mu jeho erb totiž: Štít bílý a na něm černý pruh pošikem a v obou částech (mimo pruh) po červené růži, helm s korunou a přikryvadly bílými červenými a bílými černými a nad tím dvě křídla barvami rozdělená, svrchu bílá a od zpodu černá a na každém po červené růži (Rodopisné paměti v arch. zemském.)

Kalenda ze Statenice. Na jednom dvoře ve vsi Statenici seděl sedlák Jan Kalenda, jemuž bratří Sezimové z Ústí (1572) tu ves i s tím dvorem dědičně prodali a tak ho z poddanství vysvobodili, l. 1576 píše se on ze Statenice a není pochyby, že byl v ten čas učiněn erbovníkem. Z pečeti jeho r. 1593 seznáváme jeho erb, totiž na štítě ruka až pod zápěstí držíc meč vytasený a rovně nahoru vyzdvižený; takový je i klénot (Kolář z nějaké sbírky sbírky pečeti, snad Roudnické). O jeho potomstvu nedostává se paměti.

Kalenda z Větčina v. Brodský.

Kaliště z Otrsfeldu. Majestátem d. 1556, 29. dubna povoleno Matěji, Jánovi a Pavlovi, bratřím *Breslerům*, aby se psali z Otrsfeldu a dán jim tento erb: Štít červený, uprostřed něhož nůž řeznický a kladivo havířské se zlatým topůrkem, jedno přes druhé křížem pošikem a pokosem přeložené a to nůž se špicí k pravé, kladivo však k levé straně obrácené se vidí, kolčí helm s točenicí a přikryvadly bílými červenými, mezi nimiž je nůž a kladivo tak, jako ve štítě. Václavovi, synu Matějovu dovoleno majestátem d. 1581, 22. února, aby se psal z Kaliště a z Otrsfeldu a polepšen jeho erb takto: Štít křížem na čtvero rozdělený, v 1. a 4. poli zůstal starý erb Breslerův. 2. a 3. žluté a v něm dva pruhy černé, k pravé straně na pokos položené, nad štítem místo kolčího helmu otevřený s korunou (Rybička v Pam. arch. IV b., 66.) S tímto popisem srovnávají se pečeti zúplna.

Kalous z Prachně v. Holar.

Kalousovský z Častolovic v. Chrudimský.

Kamaryt z Rovin. Majestátem d. 1557, 24. dubna povoleno bylo Václavovi Kamarytovi, kr. rychtáři v Novém městě Pražském, aby se psal z Rovin a obdařen erbem (Reg. král.). Erb ten byl štít modrý a ruka s ramenem obrněná, z oblaku vynikající, jež drží v hrsti hada s korunkou (červeného?), přikryvadla modrá žlutá a červená žlutá a za klénot táž ruka, jako ve štítu. (Jak. sb. Král na str. 324, chybně na str. 279.) Jiný list erbovní dán 1594, 26. listopadu Janovi a Jindřichovi Kamarytům z Rovin a protože Václav přijal k erbů Pavla *Prokopa* měštěnína Starého

města Pražského, i tomuto (1595, 3. října) týž erb a heslo potvrzeny. (Reg. král.)

Kambálek v. z Chocemic.

Kamberští z Varvažova soudíc již z příjmení byli téhož erbu jako Srnovcové a jiní z Varvažova, ale není známo, kým a kdy byli k témuž erbu přijati; možná, že byli potomci některého z těch, kteří byli přijati l. 1580 k erbu Srnovcův. Erb jich byl štít modrý a v něm jelen své přirozené barvy se zlatým obojkem, na zadních nohách stojící a k vrchu štítu vyskakující, přikryvadla modrá žlutá a za klénot polovice téhož jelena. (Jak. sb. Král na str. 330.)

Kamenický z Hojovic. Václav Kamenický, obyvatel v městě Táboře, koupil před r. 1540 (a to asi dosti dávno) ves Hojovice, po níž se pak psával. Jak a kdy erbu nabyl, není známo. Matyáš K. z H. prosil za potvrzení erbu, což povoleno (1587, 6. srpna). Erb se popisuje takto: Pole modré a v něm koroptva přirozené barvy se žlutýmnosem a pazoury, kolčí helm s přikryvadly modrými žlutými a nad helmem též koroptva. (Reg. král., Pa-procký o st. ryt. 341—342, Meraviglia na tab. 134. Tak i v Jak. sb.)

Kamenický z Ostrova v. Šicha.

Kamenník z Sonenšteina v. Kutnaur.

Kamenohorský z Kamenné hory, příjmení rodiny na Moravě osedlé. Majestátem d. 1565, 6. února obdařeni Jiří a Jakub strýci K. heslem z K. h. a tímto erbem:

Modrý štít, a v něm zlatý kozorožec k pravé straně obrácený, an leze po skále (Kamenné hoře), která sahá až k pravému koutu, kolčí helm s točenicí a přikryvadly zlatými modrými, nad tím polovice zlatého kozorožce v pravo hledícího (Reg. královská. V Kadichově a Blažkově sbírce na str. 54 popisuje se znamení erbovní jako kozí rohy, tak i Král na str. 337, oboje tuším chybně); Kolář viděl erb Jakubův a na něm kozla vyskakujícího (r. 1571).

Kaml z Bernfelsu Tomáš Řehoř byl snad erbem nadán od Jana Jáchyma Slavaty jako palatina. Fr. Teply popisuje (ČČH. XXX. 482) zkrátka, totiž medvěd a podkova.

Kandorský z Kandorské hory. Ferdinand I. dal (1560, 15. července) erbovní list Adamovi a Václavovi, bratřím Kandorským, na heslo a tento erb:

Štít polovičný, v pravé polovici modrý a tu na zeleném pahrbku vinný keř s 3 lupeny a 4 hrozny. V levé červené polovici u zpodu hradba ze štukové se 3 stínkami, z níž bílý lev s červ. vypl. jazykem do polovice vyniká. Kolčí helm s točenicí a příkr. bílými červenými, nad tím lev polovičný, drže v přední noze pravé zelený hrozen. (Reg. královská, Král na str. 268.)

Kaňka z Karlova, příjmení Pražské rodiny. L. 1622 zemřel Jan K. „z Kadlova“ a pohřben jest v kapli Betlémské. Na jeho štítě byl pták s prstenem (Schaller, Prag III, 192) a tedy týž erb jako měli Kapounové

z Karlova. Jan byl snad potomek buď Jiříka Vadasů neb Mikuláše Novobydžovského, kteří l. 1591 připuštěni byli k erbů Jana, Kapouna.

Kaňkovský z Gamsenšteina. Majestátem d. 1534, 14. března povoleno Václavovi Kaňkovskému, aby se psal z Gamsenšteina a dán mu tento erb: Štít od vrchu až ke zpodku na dvě rozdělený, pravá strana blankytná a levá červená, ve kterémžto štítu vidí se skála, na kteréžto skále kamzík své přirozené barvy, zadníma nohama v červeném poli na té skále stojící a předníma nohama přes to rozdělení štítu až k vrchu skály vyskakující, maje růžky i kopýtko zlatá, přikryvadla žlutá modrá a bílá červená, koruna na helmě a v ní dva rohy buvolové, pravý žlutý a blankytný, levý bílý a červený, mezi nimiž se spatřuje půl kamzíka s růžky a kopýtky zlatými. (Reg. král.) Shoduje se Jak. sb. a Král na str. 270, odchýlně na str. 331.

Kapan z Rugiru, příjmení rodiny pocházející z Neapolska, jejíž st. erb byl takový: Štít na příč polovičný, svrchní pole modré, ve kterémž lev bílý zadníma nohama rozkročený, k pravé straně obrácený s ocasem dvojnásobným, maje ústa rozzavená s vyplazitým jazykem a na hlavě korunu zlatou, drže pravou nohu vzhůru, přes kterouž, též také přes celý život a nohu levou, kterouž zadu drží, červený pruh jest pošikem, zpodní pole zlaté, v němž tři krokvice červené, kolčí helm, přikryvadla žlutá červená a bílá modrá, nad tím točenice týchž barev, na níž ruka pravá vzhůru se dvěma prsty zdviženými, majíc rukáv na dél rozdělený, pravý díl zlaté, levý červené barvy. Z těch Tarquinius byl na Moravě a stal se hejtmanem na Mikulově. Císař Maximilian polepšil mu (1569, 7. února) dotčený erb tak, že mu dal helm otevřený s korunou a na místě ruky jiný klénot, totiž půl lva bílého, jak je ve štítě i s červeným pruhem přes něj. (Reg. král.)

Kapela z Elbínku v. Placel.

Kapoun z Karlova. Majestátem d. 1577, 15. března povoleno Janovi Kapounovi, rybníčnému a obročnímu a Václavovi Bínovi, listovnímu, písařům na Poděbradech, aby se psali z Karlova a dán jim tento erb: Štít modrý a u zpodku jeho tři malé pahrbky zlaté, na nichž kapoun s pazourem na hlavě bílé barvy, maje v pysku zlatý prsten s rubínem k pravé straně obrácený vzhůru stojí, kolčí helm s přikryvadly modrými bílými a korunou, na níž stojí týž kapoun, jako v štítě. K témuž erbů připuštěni podle majestátu d. 1591, 4. dubna Jiřík Vadas a Mikuláš (Novo) Bydžovský. (Reg. král.) Shoduje se Král na str. 342, o Vadasích viz Rybičkovy Erbovní rodiny Hradecké.

Kapr z Kapršteina. Majestátem d. 1565, 10. října povoleno Pavlovi, Zikmundovi a Jakubovi Kaprům, aby se psali z Kapršteina a dán jim tento erb: Štít červené barvy, v němž tři kapři přirozené své barvy k jedné hlavě v prostřed štítu spojení, jeden dolů a dva vzhůru ke koutům štítu k pravé a levé straně držíce jsou, kolčí helm s přikryvadly červenými bílými, za klénot dva rohy buvolové na příč barvami rozdělené, pravý bílý a červený, levý červený a bílý, mezi nimiž jest kapr své přirozené barvy, hlavou dolů a vzhůru ocasem. (Reg. královská.) Erb ten se pak malo-

vával jinak, totiž na modrém štítě tři kapři hlavami k sobě a rohy celé modré. (Jak. sb. Král na str. 347, tak je i na pečetí r. 1624.)

Kára z Polehrad v. Polehradský.

Karásek ze Lvovic v. Lvovický.

Karban z Olšan. Majestátem d. 1549, 23. listopadu povoleno Václavovi Karbanovi, aby se psal z Volšan a dán mu tento erb: Štít modrý, ve kterémž jsou dva polouměsíce, jeden přes druhý přeložený, jeden oběma rohy nahoru a druhý rohy dolů stojící (barvy nejsou), kolčí helm s přikryvadyl modrými žlutými, za klénot ruka zbrojná až po loket (t. j. celé rameno), kladivo neb čekán husarský držíc a z oblaku vynikajíc. (Reg. král. Rybička v. Pam. arch. III., 322.) S tím shoduje se náčrtek v erbovníku Salmovském, též pečeť Jiří Kryštofa z r. 1608, Jak. sb. a Král na str. 355.

Karel z Makova v. Makovský.

Páni z Karlovic, kteří se sem ze Sas přistěhovali, měli prvotně na bílém štítě tři černé trojlisty jetelové, stopkami v prostřed štítu spojené tak, že dva trojlisty obráceny byly k horním koutům a třetí dolů. Když přišli do Čech, měli již erb rozšířený (1544) erbem vymřelých pp. z Ciglhaimu, tak že erb jich byl takový: Štít křížem na čtvero rozdělený v 1. a 4. poli starý erb, v 2. a 3. bílém červený pruh pošikem zhora dolů, přikryvadla černá bílá a červená bílá s dvěma helmy korunovanými, na pravém bílé křídlo s třemi trojlisty, na levém bílá koule s červeným pruhem pošikem položeným a na ní drobné peří jako kyta neb chochol. (Jak. sb. Král na str. 395.) Pěkný obraz tohoto erbu je v Miltnerových Privatmünzen tab. III., 25.

Karolides z Karlšperka. Císař Rudolf II. obdařil Karla *Mělnického*, měšťana Nového města Pražského a syna jeho Jiříka Karolidesa, mistra svobodných umění, svého poetu a pásaře radního Nového města Pražského (neznámého roku) vladectvím a erbem tímto: Štít polovičný, v pravo žlutý, v levo černý, ve kterýchž jsou lvi, černý ve žlutém a žlutý v černém, k sobě obrácení, na hlavách majíce korunky a každý přední nohou žezlo držíce, na kolčím helmě s přikryvadly černými žlutými koruna a z ní vynikají čtyři péra pštrosová, dvě žlutá a dvě černá, ale barvami střídavě položená t. j. žluté za černým. Erb ten majestátem d. 1604, 19. října polepšen tak, aby ti lvi stáli na skále o třech pahrbcích, z nichž prostřední jest vyšší a byli ti lvi zadními nohami rozkročenými spjati a místo kolčího helmu aby byl turnýřský otevřený „šturmmaub“. Při tom také připuštění k tomuto erbu Jiříkovi bratří, Havel *Toužil*, měšťan v Rakovnici, strýc jeho, Adam *Rozacín*, měšťan v Sušici, Adam *Chytva*, měšťan v Brandýse n. L. a Adam a Jáchym *Kršňákové*, obyvatele na Táboře, jež Jiřík za erbovní strýce přijal. (Reg. král.) To spjetí těch lvů bývalo tak vyobrazováno, že drželi spolu s předními nohama jedno žezlo. (Jak. sb. Král na str. 269.) Konečně pak i připuštěn k erbu všech předešlých i Václav *Vodička*, což majestátem d. 1611, 18. srpna potvrzeno. (Reg. král.)

Karpíšek. Gundakar, kníže z Lichtenšteina jako cís. palatin obdařil (1650, 6. prosince) Severyna a Jana Karpíšky z města Mor. Krumlova, své

služebníky, erbem tímto: Štít křížem na čtvero rozdělený, v 1. a 4. poli červeném 2 kapři své přirozené barvy hlavami dolů, 2. 3. pole zlaté a v něm červená růže, v prostřed štítu modrý štítek s dvěma choboty (? rüssel), přikryvadla červená žlutá a žlutá modrá, kolčí helm a na něm dva kapři hlavami dolů a v pravo a v levo od nich žlutá růže a nad ocasy červená růže, pak z obou stran orličí křídla barvami rozdělená, modré červené a červené žluté, v pravém žlutá, v levém modrá lilie tam, kde se barvy dělí. (Kniž. arch. Lichtenšteinský.)

Karvinský z Karvína. Rodina tato ze Slezska pocházející přišla do Čech v 17. století. Jejich prvotní erb byl štít modrý a na něm žluté provazy, jichž konce byly spleteny v uzly na způsob osmiček a položeny byly tak, že dva uzly šly k horním koutům a třetí dolů. Do Čech přišedše snad měli rozšířený erb a l. 1700 potvrzen jim rytířský stav Římské říše i z České kanceláře. Posledně (1813) polepšen Janovi K. z K., c. k. generalmajoru jeho erb takto: Štít křížem na čtvero polí rozdělený, 1. a 4. starý štít, 2., 3. červené a na něm bílý lev s rozdvojeným ocasem, vždy ke vnitřku obrácený, uprostřed štítu štítek bílý a na něm orlice černá pod korunou, nad štítem koruna a tři helmy s korunami a přikryvadly modrými žlutými, černými bílými a červenými bílými na pravé dotčené uzly, na prostřední orlice a na levé lev. (Reg. král. Kadich,-Blažek tab. 40, Blažek tab. 16. a 17.)

Karyk z Řezna. Rodina tato byla v první polovici 16. století v Starém městě Pražském, nabyvši snad před r. 1527 vladectví a erbu. Erb ten byl takový: Štít bílý a v něm tři pruhy pošikem od pravého horního koutu dolů a to dva červené a třetí mezi nimi bílý a v tom bílém tři hvězdy žluté jedna za druhou, kolčí helm s přikryvadly červenými bílými a nad ním křídlo s týmiž barvami a hvězdami, jako bylo na štítě. (Meraviglia tab. 134. Jak. sb., Král na str. 306.) S tím shoduje se pečeť Mikulášova r. 1559. (Arch. mus.)

Kasalický z Kaštic. Kromě starých vladyk z Kasalic žila v Kolíně v 15. st. městská rodina Kasalických. Jan, jenž se tak l. 1525 psal, píše se l. 1533 z Kaštic a od té doby byl on a jeho potomci v držení statkův pozemských. Erb jich byl na modrém štítě bílý kolčí helm a jako klénat 3 péra, modré, bílé a modré. (Král na str. 363. Tak i v erbovníku zámku Dírenského.)

Kastus z Růženého v. Vacek.

Kašpárek z Palatínu, příjmení rodiny z Plzně pocházející, z níž Daniel K. z P. první se tak psal a živ byl ještě l. 1599. Protože se jeho list erbovní nikde nezachoval, lze za to míti, že obdržel erb od některého palatina společně s přátely svými *Pechovským, Blouvkým* a *Zumvrem* a že se erb jeho s některým ze jmenovaných srovnával. (Pam. arch. X, 266—267.)

Kašperský z Rajova. Majestátem d. 1556, 10. července obdařen Martin Kašperský heslem a erbem, totiž polovičným rysem zvířetem ke skoku

obráceny. (Poznamenal M. Kolář z rejster královských.) Král (277 a 284) má dva obrazy, které se spolu nesrovnávají, ale rys tam jest.

Kataryn z Kataru přijmení rodiny, kteráž se přistěhovala v 16. st. do Čech. Prvotní jich erb byl štít trojdílný, horní pole červené, střední žluté, zpodní černé a přes všechny tři strom, jedle zelená od kořenův vzhůru stojí. Klénotem byla tři péra černé, červené a černé. Majestátem d. 1599, 4. června dovoleno jim, aby se psali z *Kataru a Šternšteina* a polepšen jich erb takto: Štít křížem rozdělený v 1. a 4. poli červeném byl starý erb, v 2. a 3. lev své přirozené barvy, k pravé straně vzhůru spjatý pod korunou. Klénotem jsou tři péra, červené, bílé a žluté. (Rybička v Kobrově Nauč. Slov. X, 294, Král 290, 298, Kadich 56 tab. 41.)

Kavan z Čejkov. Majestátem d. 1547, 20. září (úterý před sv. Matoušem) povoleno Šimonovi Kavanovi, aby se psal z Čejkov a dán mu tento erb: Štít bílý (má býti červený), v němž jest bílá noha lvova s pazoury zlatými, kolčí helm s přikryvadly červenými bílými a nad tím noha lvova, jako na štítě. (Reg. král., Rybička: O erbovních rodinách Hradeckých na str. 17.)

Kavinský ze Stranova. Majestátem d. 1556, 6. července povoleno Mikuláši *Kavinskému* a Václavovi *Choustinskému*, aby se psali ze Stranova a dán jim tento erb: Štít na příč rozdělený, jehož svrchní pole žluté a v tom čelist lvova s třemi zuby vzhůru vynikajícími a zpodní polovice barvy modré, kolčí helm s přikryvadly žlutými a modrými, nad čímž dvě čelisti lvové vzhůru stojící, a v každé tři zuby se spatřují. (Rybička, Erbovní rodiny Hradecké na str. 17., Král na str. 276 (shodně) 284 (odchylně) 325 (chybně). Choustinský je v reg. král. psáno, ale v tituláři r. 1589 a jinde čte se Choustnický.)

Kavka z Dubečka. Ferdinand III. dal (1649, 26. března) erbovní list Václavovi Augustinovi *Kavkovi* a jeho pastorkovi Klimentovi *Payrovi*, aby se psali z Dubečka. Erb jich byl tento:

Na červeném štítě městská hradba s cimbuřím o 4 stínkách, na něm oděnc, an pravíci tasí dobytý meč a levíci drže štítek (červený), na němž jsou písmena F. III. Otevř. helm s korunou a příkr. červenými bílými, nad tím dva bůvolové rohy barvami na příč dělené, pravý (shora) červený a bílý, levý bílý a červený, mezi nimi 5 pštrosových per, 1., 3., 5. bílé, 2., 4. červené. (Reg. královská, Král na str. 317.)

Kavka Předdvorský z Troskovec. Majestátem d. 1605, 24. října dán Mikuláši *Kavkovi* tento erb: Štít polovičný, pravo modrý a tu dva háky neb sápe plavecké, háky a špicemi k vrchu obrácené a proti sobě pošikem postavené, na kříž přeložené žluté barvy, v levé polovici žluté dvě ryby lípany své přirozené barvy vedle sebe, jedna po pravé straně hlavou vzhůru a druhá vedle ní hlavou dolů obrácená, kolčí helm s točenicí a přikryvadly modrými a žlutými, točenice, z níž dvě křídla orličí vzhůru rozkřídlená a od pravé strany k levé obrácená, jedno na druhém, po zpodu jedno žluté a druhé na něm modré a na témž modrém křídle ryba lípan své přirozené

barvy, pošikem od levé strany k pravé hlavou vzhůru a ocasem dolů obrácená, a přes tu rybu též pošikem sápě plavecká od pravé strany k levé špicem a hákem vzhůru obrácená. (Reg. královská.)

Kavka z Tolenšteina neb *z Tolšteina*. Majestátem 1600, 22. srpna, z Říšské kanceláře daným, vyzdvižen Jan Kavka, hofmistr v Kutné hoře, do stavu vladyckého, aby se psal *z Tolenšteina* (Kavčího kamene. Býv. arch. dvorský.) Za erb dostal tři kavky pošikem malované. (Dačický II, 80.) Obyčejně se ten erb maloval tak, že na štítě červeném byla černá kavka se zlatým obojkem, přikryvadla červená bílá a jako klénot táž kavka. (Jak. sb., Král na str. 340.)

Kavka z Tulbingšteina. Tímto heslem obdařen 1624, 28. září Jan Václav Kavka majestátem z České kanceláře daným, při čemž obdařen tímto erbem:

Štít polovičný, levá polovice ještě jednou tak dělená, v pravo červená, v levo bílá. Pravá polovice žlutá a v ní černá orlice s červeným vypl. jazykem. Otevř. helm pod korunou s příkr. červenými bílými a černými žlutými, nad tím 5 bílých per pštrosích. (Reg. královská.)

Kazibaba z Kosmačova v. Hradecký.

Kbelský z Kapíhory jako Severyn.

Keč z Kečova (Kötsch von Kötschau), příjmení německé rodiny, která přišla do Čech a v krajině západně od Stříbra zůstávala. Erb jich byl štít černý a v něm krokvice žlutá, od obou dolních koutů začínající a svou špicí u vrchu se končící, ve třech polích kromě ní po jednom žlutém předmětu podobném kuličce s násadkou, přikryvadla černá žlutá, jako klénot žlutá koule a nad ní 5 per, z nichž tři žlutá a dvě černá. (Jak. sb., Král na str. 314 a v Hradech XIII. tab.) S tím shodují se i pečeti z r. 1567 a 1580. (Arch. DZ. VII, 3 a mus.) Meraviglia (tab. 134) má jen červený štít bez klénotu.

Kekrycové z Kekryc (i Kekeryc) přišli do Čech v 15. st. a byli ještě okolo l. 1600 na drobném statku. Erb jich byl štít polovičný, v pravo modrý, v levo bílý, v každém poli byla k vrchu zlatá lilie a třetí lilie byla u zpodu, půl v modrém a půl v bílém poli, přikryvadla modrá bílá a klénotem dva rohy, pravý bílý, levý modrý. (Jakub. sbírka, Král na str. 271, ale klade lilii střídavých barev, což by bylo heraldicky správným.)

Kekule z Žirovic. Václav Kekule ze Stradonic na Pravoníně a Stradonicích splodil s Alžbětou Trojanovou nemanželské dítky, Mikuláše, Václava, Oldřicha, Kateřinu a Annu, kteréž císař Matyáš (1614, 17. února) za právoplatné potomky uznal, erbem vysadil a dovolil, aby se psali Kekule z Žirovic. Erb jich byl tento: Štít na příč rozdělený, vrchní polovice červená a zpodní bílá a v této zelený pahrbek a na něm stojí přes celý štít lev, ve zpodní polovici červený, ve svrchní bílý, vzhůru k pravé straně obrácený s vyplazitým jazykem a předníma nohama půl kotve zelené (vlastně hák z erbu otcova) držící se spatřuje, kolčí helm s točnicí bílé a červené barvy a přikryvadly bílé červené a bílé zelené barvy

a nad tím vrchní polovice lva, jak je ve štítě. (Reg. král. Vyobrazení v díle Štěpána Kekule, *Das Wappen Hřích in Böhmen und Mähren*, Meraviglia na tab. 134, též popisuje Král na str. 285, ale omylem klade lva se zelenou ratolestí.)

Kryštof Frydrych *Kelbich z Ostreychu* pečetil (1646) pečeti, na níž jest pták, jako u Cardův z Petrovic, od pravé k levé pošikem natažený, klénotem jsou dva rohy slonovy (trouby) s okrasou stromkovitou mezi nimi. (Arch. DZ. IX, 1.)

Kelbl z Löwengrimmu (česky druhdy z Lebengrymu, Levengrimu a j.). Císař Ferdinand II. nadal (1630, 5. listopadu) bratří Jana a Bedřicha Kelble erbem a heslem, ale týž majestát jim v Milčíně shošel. Proto obnovil jej císař Ferdinand III. (1648, 17. dubna) a polepšil jejich erb. Tento byl štít na příč polovičný, svrchní pole červené a v něm zlatý lev kráčeje a drže meč, zpodní pole je zhora dolů na modrou a červenou polovici rozdělené a v celém poli květina, v červeném modrá a červená v modrém. (Arch. mus.) Když byl František K. z L. (1780, 27. ledna) do stavu rytířského kr. Č. povýšen, popisuje se jeho štít takto: V horním poli červeném zlatý lev s dvojnásobným ocasem, drže v levé noze stříbrný meč, ve zpodním poli modrém a bílém na zeleném trávníku 3 pětilisté růže do trojhranu položené, nad tím dvě poupata liliová a lilie. (Šlecht. arch. Kadich-Blažek tab. 44.) Zpodní znamení vzata patrně od Kelblův z Gejzinku.

Kelecký z Kelče. Majestátem d. 1538, 16. února dán Janovi z Kelče, synovi n. Václava bydlícího v Teplici v domě Hanouskovském, tento erb: Štít červený, v němž jest u zpodku kopec zelený a na něm lev celý bílý z rozzavenými ústy, maje ocas skrze zadní nohy zapletený, na kterémž kopci dvě borovice zelené, z každé strany toho lva jedna, vyrostlé stojí; přikryvadla červená bílá a nad helmem jedna borovice zelená. Jiným majestátem d. 1541, 11. prosince polepšen týž erb, aby byl štít modrý, v němž jest od zpodku až do polovice štítu mříže dřevěná, za kteroužto mříží lev bílý celý na zadních nohách stoje vyskakuje, jsa obrácen k pravé a ocas maje vzhůru nad mříží, helm stříbrný s korunou a přikryvadly modrými žlutými a nad tím dva rohy buvolové barvami napříč rozdělené, pravý (zhora) žlutý modrý, levý modrý žlutý. (K tomuto polepšenému erbu připuštěn (1541 23. prosince) Jan *Kadrman*, obyvatel v Hradci Králové, aby se psal také z Kelče (Reg. král.) Rybička, o erb. rod. Hradeckých, Král na str. 324 (odchylně).

Kemnicár z Dorndorfu v. Arpin.

Kernár z Velikých Kyrbic (i z Karbic). Král Ferdinand I. dovolil (1549, 27. února) Janovi Kernerovi, aby se psal „z Velikého Kyrbice“ a dal mu tento erb: Štít pošikem rozdělený, pravá strana červená, v níž jsou 3 klasy ječné, levá bílá, v níž jsou tři hrozny vinné modré barvy, kolčí helm s točenicí a přikryvadly červené a žluté barvy, nad tím půl muže až po pas v župici, z polovice červené a z polovice bílé, maje na

hlavě klobouk neb kalpak červený a okolo něho točenice červená a žlutá, kterýž muž drží v pravé ruce 3 klasy a v levé 3 hrozny. (Reg. král.)

Khek ze Švarcpachu. Císař Ferdinand I. obdařil Hanuše Kheka (1561, 2. listopadu) vladectvím Říšským a erbem, totiž: Černý štít, v něm žlutý lev s ocasem nahoru ohnutým a červeným vyplazeným jazykem a od pravého dolního k hornímu levému koutu přes štít a lva trám pošikem položený a na šest dílův bílých a červených rozdělený, přikryvadla černá žlutá a červená bílá, helm s korunou, dvě křídla proti sobě, každé pošikem a pokosem barvami dělená, pravé černé žluté, levé žluté černé a přes každé křídlo též trám tak jak je ve štítu, a mezi těmi křídly polovice lva jako na štítě. (Opis v geneal. sbírce arch. zemského, tyž opis vypsál si Kolář snad z téhož opisu. Neúplný popis je v Paprockého o str. ryt. 358, malovaný erb shodující se s popisem u Meraviglie na tab. 37, též v Králově Herald. str. 324, odchylný tamže str. 323 a v Jak. sb.)

Khevenhüller viz Merav. tab. 83—84, Kadich-Bl. tab. 42.

Khuen Belasy v. Merav. 64. Hrady XIII tab.

Khyn z Khynu, příjmení rodiny přistěhované, která se psala vlastně Kynne von Kynne. Tak Ondřej, jenž učinil r. 1564 příznání k zemi. Na štítě měli jelena k pravé vyskakujícího, jehož přední nohy jsou v horním koutě pravém a to na horní polovici štítu jenž jest rozdělen na pokos od levé k pravé. Tak na pečeti Kašparově r. 1611. Arch. DZ. VI.)

Kirchmajer z Rejchvic. Erb rodiny této byl: Štít žlutým pruhem na příč rozdělený, svrchní pole modré a v něm žlutá hvězda, spodní pole červené a v něm zhora dolů tři bílé pruhy, přikryvadla modrá žlutá a červená bílá, za klénot dva rohy, pravý modrý, levý červený a mezi nimi žlutá hvězda. (Jak. sb. Král na str. 290.) S tím se shodují pečeti z l. 1618 až 1620 (v arch. zemském). Prvotní jich erb daný 1571 Valentinovi a 1578 polepšený byl jiný, totiž štít na příč rozdělený, svrchní pole modré, spodní žluté, u zpodu štítu tři vrchy své přirozené barvy, z nich prostřední převyšoval druhé a na něm žluva pták k pravé straně obrácená, ve vrchním poli žlutá hvězda šestihranatá, přikryvadla a točenice žluté a modré barvy, dva rohy na příč rozdělené, pravý žlutý a modrý, levý modrý žlutý a mezi nimi žluva pták. (Reg. král.)

Kirchner v. Neukirchen. Ondřej K. rodilý z Normberka usadil se v Hradci Králové, jsa tu lekárníkem. L. 1644, 23. května dal mu Kryštof z Ruofu, císař. palatin, erbovní list s mocí, aby se psal v. Neukirchen. Na štítě měl boha Merkura a za klénot kostel. Zdá se, že se mu erb nelíbil a vyžádal si proto nový erbovní list, kterýž mu dal Jan Kašpar Hepp, Fil. a Med. Dr. a císař. palatin (1648, 2. května). Nový erb byl tento:

Štít křížem na čtvero rozdělený, v 1. poli modrém kostel (bílý) se 3 věžemi a červenými střechami, v 2. a 3. poli červeném pruh na příč žlutý, nad ním 2 koule, pod ním jedna, 4. pole modré a v něm nad ostrou skalkou zlatá hvězda, helm otevřený s přikryvadly a točenicí modré žluté a červené bílé barvy a nad tím polovice boha Merkura (Oba listy v držení rodinném.

Viz Gen. Taschenbuch Brn. 1893 str. 297.) Císař Karel VI. potvrdil Jiří Vojtěchovi, vnuku Ondřejovu a též lekárníkovi v Hradci (1731, 2. ledna) šlechtický stav a erb jeho učinil více jednoduchým, než býval.

Štít byl polovičný, v pravém černém poli zelený trávník a na něm bílý kostel s 3 věžemi, kupolí, křížkem zlaté barvy a červenými střechami, levé pole modré a v něm u zpodu zelený trávník, na něm bílá hůrka, nad níž se vznáší zlatá hvězda, kolčí helm s přikryvadly černé bílé a modré bílé barvy, nad tím 2 křídla, pravé modré, levé černé. (Reg. král. DZ. 38, T 8, 643. A 10, Meraviglia tab. 128. Týž erb polepšen (1892, 6. října) když dán rytířský stav Karlovi K. z N., bývalému plukovníkovi, zejména mu přidán druhý helm.

Kladrubský ze Svrčova, příjmení rodiny na Moravě a Slezsku osedlé, jež prý přišla z Polska a byla erbu „svěřček“, totiž:

Štít na příč polovičný, zhora červený, zdola stříbrný a v horním poli písmena N stříbrné barvy, kolčí helm s přikryvadly týchž barev, koruna a tři pštrosí péra, z nichž prostřední stříbrné a ostatní červené (Kadich-Blažek str. 98 a tab. 43. Blažek str. 32. Chybně Král na str. 286.)

Hrabata z *Klamu* (Clam) pocházejí prvotně z Korutan, ale nazývají se od r. 1524 po hradu Klamu v Horních Rakousích. Žijí ve dvou pošlostech nazývající se po pp. z Martinic a z Gallas, jež podělili. Starý jejich erb jest štít křížem na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole pošikem zhora dolů k levé je rozděleno na bílé a červené, v 2. a 3. zlatém je černošedá kočka ve skoku. Uprostřed jest štítek pod korunou, ve zl. poli na bílé skále divokou děvu mající na hlavě věnec a držíc pravíci jelení rohy (prvotní erb). Obraz toho v Ottově Slov. Naučném V. 428, Kadich Bl. tab. 13. Klamové z Martinic a Klamové z Gallas sloučili své erby s erby rodin podělených. Obraz těchto Miltner, Privatmünzen tab. X, 71 a Hradý, X. tab., obou v Slovníku Naučném V, 428. Viz i Kadichovo dílo tab. 13.

Klanerové (Clanner) z *Engelshofen*, jsou rodina z Bavor pocházející, jež se přistěhovala do Čech ok. r. 1680 (první byl hejtmanem na Křivoklátě). Erb jich byl štít pokosem od pravého rohu dolů rozdělený, svrchu bílý, od zpodu modrý a přes celý štít zlatá stěla vzhůru stojící a ostřím vrchu dosahující, nad zavřenou helmici jest koruna a z ní vyniká přes pas mouřenín, maje kabát zapjatý, v pravo bílý, v levo modrý, na hlavě pohanskou korunu, drže levicí dotčenou střelu a pravíci opíraje o bok. (Vyobrazení v Ottově Slovníku Naučném V, 430 a v Hradech XII. tab.)

Klanicer z Charvatic. Erb této rodiny byl prý štít pošikem od levého koutu dolů polovičný, horní pole červené, spodní modré a přes oboje bílý jednorozec. Týž polovičný byl klénodem. Tak Král na str. 308 a 356.

Klary (Clary), knížecí rodina prý z Toskanska pocházející, jež se psávala prvotně de Clario, ale když přišli ok. r. 1623 do Čech, psali se C. de Riva i de Clara. Jeronym svob. p. C. oženil se před r. 1652 s Annou z Aldringen († 1665), po níž a její příbuzných podělil jmění. Majestátem d. 1666, 23. ledna povýšen do stavu hrabského a dovoleno mu, aby jméno

vymřelé rodiny Aldringen připojil ke svému a erb také ke svému erb. V nynějším erbě pocházejí tedy horní dvě pole štítu a 3 klénoty z rodiny Aldringenovské a 3 šindele modré v zlatém štítě a věž bílá o třech stínkách, dvou oknech a černé bráně v modrém poli z prvotního erbů Klarovského (Vyobrazení v Ottově Slovníku Naučném V, 438, a v Soupise Slanska 182, Kadich-Blažek str. 204, Hrady IV. tab.) Od r. 1767 mají prvorozenci knížecí řád. Pošlost jedna psala se ze Šparbersbachu.

Klásterský z Rosengarten. Jiří Pertolt Pontanus z Braitenberka jako císař. palatin nadal (1600, 23. srpna) Jana *Vilémovského*, kanovníka Vyšehradského a faráře Tachlovského a Adama *Klásterského* erbem a heslem. Erb se popisuje takto: Štít červený maje bílou lilii při vrchu i při zpodu a mezi nimi přes štít modrý pruh pošikem natažený, v němž jsou 3 zlaté růže, dělicí štít na dvě rovné části, kolčí helm s vavřínovým věncem a přikryvadly červenými bílými a modrými žlutými, nad tím dvě křídla barvami na příč rozdělená, modré žluté a bílé žluté (červené?) a mezi nimi bílá lilie. (Kopíř Pontanův.) Erbovní list měl v ruce Kolář a popisuje erb, avšak odchylně od předešlého. (Časopis Tábor II, č. 2.) Také popisuje erb Pavlův, jak je na obrazech v Klokotech (Čas. Tábor I, č. 43.) Klášterští žijící pak na Táboře zřekli se svého stavu mlčky a vymřeli tuším l. 1867.

Klatovští z Dalmanhorstu, rodina prvotně z Frisska pocházející, měla podle majestátu d. 1545, 17 září erb: Štít modrý, v jehožto poli jsou tři pruhy černé stejně od sebe vzdálené (pokosné?), z nichž horní má jeden, zpodní dva, střední však čtyři zlaté trojlístky, helmice s přikryvadly modré, žluté a černé barvy, na ní koruna zlatá, z níž vynikají dvě křídla, jedno modré (levé?) druhé zlaté s černými pruhy, v nichž jest ostatních šest trojlístův. (A. Rybička v ČČM. 1889 str. 476 z reg. král., podobně i Král v Heraldice na str. 306.) K tomuto erbě vlastně Janovi *Otovu Frisskému* náležitěmu připuštění tehda Ondřej *Klatovský*, Ondřej *Philo* Pražan a Václav *Krušina* z Vysokého Mýta.

Klatovský z Kosmačova v. Hradecký.

Klatovský z Tulešic. Císař Rudolf povolil (1580, 3. srpna) Šimonovi Klatovskému Moravanu, aby se psal z Tulešic a dal mu tento erb: Štít modrý, u zpodku tři pahrbky žluté neb zlaté, z prostředku bodláčí výrostlé a na něm pták stehlík svých přirozených barev k pravé straně obrácený, helm s přikryvadly žlutými modrými a nad tím pták stehlík. (Reg. král.)

Klaudyán z Greifenberka v. Arpin.

Klebensberg viz Merav. tab. 64, u Blažka 17 a Hrady VIII. tab.

Klement z Ehvenšteina v. Straka.

z Klenče. Král Ferdinand dovolil (1545, 16. února) Duchkovi, aby se psal z Klenče a dal mu tento erb: Štít na dvě rozdělený, pravá polovice červená, levá bílá, v kterémž štítu jsou rohy jelení, jedna polovice bílá v červeném a druhá červená v bílém, helm s přikryvadly červe-

nými bílými a nad tím dva šípy červené opeřené a na kříž přeložené se vidí. (Reg. král. Odchylně Král na str. 330.)

Klenka z Vlastimile. Antonínovi K. měšťanu Pražskému (majoru střelcův), dán 1867, 4. ledna rytířský stav císa. Rakouského a tento erb:

Štít, v němž pošikem od pravé dolů bílý pruh a v něm tři žaludy své přirozené barvy za sebou, v horním poli červeném bílý lev s rozdvojeným ocasem, ve spodním poli modrém praporek zhora žlutý, z dole černý, jenž se dvakrát vine okolo hnědé žerdi, nad štítem 2 helmy s korunami a příkr. červ. bílými a modrými bílými, na pravém dvě křídla barvami rozdělená, bílé červené a červené bílé a mezi nimi vyniká z polovice pes braka bílý se zlatým obojkem, na druhém podobná křídla rozložitá, modré bílé a bílé modré a mezi nimi 5 ječných klasů se stébly. (Meraviglia str. 12, tab. 11.)

Kleo z Roudné. Majestátem d. 1588, 17. září dáno povolení Adamovi *Hyršovi* a Janovi a Václavovi *Kleim* v Plzni, aby se mohli psáti z Roudné a dán jim erb. Jiným majestátem (1705, 12. května) následovalo vyzdvižení do rytířského stavu. Erb jich byl tento: Štít pošikem z. dolejška v pravo na horu rozdělený, vrchní polovice žlutá, spodní modrá a v obou lev zvíře k pravé straně obrácený ve skoku s vyplazeným červeným jazykem, ocasem vyzdviženým, přední jeho díl po kyčle modré, zadní žluté barvy, přes něj a mezi polovicemi položeny jsou pošikem dva trámy, jeden podle druhého, vrchní červený, spodní bílý, kolčí helm s překryvadly bílými červenými a modrými žlutými a korunou, z níž půl jelena až po zadní kýty modrého s rohy zlatými o osmi parozích vyniká. (Reg. král. Pam. arch. X, 264, Jak. sb, Král na str. 310 a v Hradech XIII. tab.)

Kleplot z Levnturnu a Vosrtálu. Erb rodiny té byl tento: Štít na přič polovičný, horní polovice svislou čarou na dvě rozdělená, pravé pole zlaté a v něm polovice černého orla s korunou k pravé straně obráceného, v levém červeném (Král: bílý) lev s dvojitým ocasem a korunou na hlavě, drže v předních nohách, v jedné kouli v druhé meč (u Krále dvě železné koule řetězem spojené), spodní polovice klínem (strany do vnitř zaohnuté) rozdělená, v klínu modrém trávník, na něm bílá zeď se štukovými a stínkami a uprostřed ní okrouhlá věž s cimbuřím, pole v pravo a v levo od klínu černá a v nich po žlutém jetelovém listu, helm s korunou a překryvadly červ. bíl. modrými a modrými bíl. červenými, nad tím rohy třikrát na přič barvami rozdělené, modrý červený bílý a červ. žlutý modrý a v nich prostrkaná péra, červ. bílé modré, modré, červ. bílé, u pravého rohu je meč ostřím dolů postavený (u Krále polovice dotčeného lva). (Jakub. sbírka, Král na str. 278.)

Klepsatel z Milhauzu. Rodina tato z Němec pocházející obdržela erb od císaře Maximiliana a přišla v 16. st. do Čech. Majestátem d. 1596, 17. července byl jejich erb potvrzen a polepšen takto: Štít polovičný, v pravo červený, v levo bílý a v každé polovici jelení roh o pěti pa-

rozích, červený v bílém, bílý v červeném, kolčí helm s přikryvadly bílými červenými a nad tím jelení rohy. Polepšení bylo takové, aby měli helm otevřený s korunou a za klénot dvě křídla orličí (černá, Král na str. 270, Rybička o erbovních rod. Hradeckých str. 18).

z Klímkovic rodina neznámého původu snad ze Slezska pocházející. Erb její byl štít modrý a v něm ke zpodku podkova svými štěpy dolů obrácená, v níž jest střela s červeným opeřením a bílou tulejí, vzhůru hrotem obrácená, na podkově stojí černý pták drže v ústech střelu týchž barev, kolčí helm s točenicí a přikryvadly modré a bílé barvy, nad tím 3 péra, modré, bílé a modré. (Jakub. sbírka.) Albert z Kl. (děkan v Příbrami, pak Karlšteinský) stal se l. 1652 cís. palatinem. (Zmínka o jednom erbovním listu jím vydaném v kn. 560 na l. 56 v arch. m. Prahy.)

Klivec z Morchendorfu v. Hosian.

Klokočovský z Peclínovce v. Peclínovský.

Kloloové z Ústna (z Ausína) měli erb snad již v 16. století, ale Ferdinand II. jej (1628, 9. června) rozhojnil a polepšil. Nový tento erb byl: Štít na tři díly nebo pole od boku levé strany k pravé na pokos vzhůru rozdělený, v horním a dolním bílém 2 plné růže vedle sebe stojící a sebe se dotýkající červené barvy a v prostředním poli červeném lev, tváří k pravé straně jako k skoku obrácený, s vyplazitým červeným jazykem a vyzdviženým dvojnásobným ocasem, drže v předních nohách větvičku limonovou o 3 zelených lístcích a 3 limoních, helm otevřený s přikryvadly černými, žlutými a bílými červenými, nad tím koruna zlatá, z nížto vynikají 2 rohy buvolové, barvami na přič rozdělené, žlutý, černý a červený bílý, mezi nimiž týž lev až po kyčle se vidí. (Reg. král.)

z Kluksu (Klux, Klüx, Kliks) příjmení Lužické rodiny, již l. 1399 četné, z níž se v Čechách vyskytuje l. 1414 Rameš řeč. Kliks. Na pečeti jeho je viděti kus větve s 4 lupeny (Arch. velkého převorství). Podobný je erb na pečeti Karla Rudolfa Kliksa z Kluksu (1651, arch. mus.), jenž tehdá také v Čechách bydlel, klénotem mu byla tři péra. Když Erasmus Bernard z K., starosta v knížectví Hlohovském, byl vyzdvižen do panského stavu, (1712, 10. února) popisuje se štít červený, v něm pošikem ležící pařez a v něm na svrchní straně dvě, na zpodní jedna větev s lupeny zeleným (Reg. král. Obraz pečeti v Hradech VIII. tab.)

Knejzl z Borovska v. Matyáš.

Knobloch z Windšteina. Rodina tato přišla bezpochyby z Německa, protože v našich pamětech nikde není poznamenáno, kdy a odkud erb obdržela. Erb jejich byl štít polovičný, pravá polovice červená a v ní bílá česněková hlavička (knoblauch) se zelenou stopkou a kořeny, levá polovice modrá a v ní bílý, (žlutý?) lev jako ve skoku k pravé straně obrácený, přikryvadla modrá žlutá a červená bílá, jako klénot polovička téhož lva. (Jak. sb. Král na str. 266.) S tímto popisem shoduje se vyobrazení v Miltnerových Privatmünzen tab. XXIII, 190.

Kobedové z Luhy měli na štítě pošikem od pravého koutu dolů pruh jako tok vody a nad ním po růži. Tak pečetil l. 1609 Bedřich Kobeda. (Arch. Třebonský.)

Kober z Koberšperka. Rodina tato byla v Slezsku osedlá, odkudž přišla do Čech, majíc již erb a rytířský stav. Erb jich byl štít žlutý a v něm noh pták modré barvy, držící pravou přední nohou kladivo, přikryvadla modrá žlutá, za klénot dvě křídla barvami na přič rozdělená, pravé žluté, modré a levé modré a žluté. (Jak. sb. Král na str. 357.) S tím souhlasí i obrazy erbů na mincích. (Miltner, Privatmünzen tab. XXII.)

Kober z Tdlu (Kober zum Tholl). Jiří Pertolt Pontanus z Břitenberka jako cis. palatin obdařil (asi l. 1600) Lorence, Matouše, Ondřeje a Jeronyma bratří K. z T. úředníky v Osečné (Oschatz) erbem tímto: Štít polovičný, v pravo černý s polovicí zlatého orla, levé pole na přič dělené, nahoře červené, dole modré, dvě bílé lilie v sobě obsahující, kolčí helm s přikryvadly a točenicí černé a žluté barvy, nad tím dva rohy buvolové na přič barvami rozdělené, černý žlutý a žlutý černý a mezi nimi žlutá lilie a na ní tři paví péra. (Kopiář Pontanův.)

z Koberovic v. Nefestyn.

Kobíš z Bytyšky. Z rodiny této znám jest Jan, jenž sepsal 1574 Naučení o měrách vinných. Kdy on aneb předkové nabyli erbů a hesla, není známo. Na štítě měl jelení hlavu i s krkem šípem prostřeleným a touž věc i za klénot. (Smolík, Matematikové v Č. I, 56.)

Kocín z Kocinetu. Císař Maximilian povolil (1571, 12. března) Janovi Kocínovi (ale po otci vlastně Kocianovi), aby se psal *z Kocinova* a dal mu erb: Štít zlatý, v něm hlava jelení s vyplazeným jazykem, každý roh o 6 parozích, vše přirozené barvy, a mezi těmi rohy orlice též přír. barvy, kolčí helm, příkr. zlatá, černá, točenice a nad tím jelení rohy a mezi nimi orlice. (Arch. šlechtický.) Když však císař Rudolf (1597, 7. ledna) toto povýšení Janovi potvrdzoval, již jej nazval Kocínem z Kocinetu (v rukop. Kocinotu) jak se obyčejně psával a erb mu polepšil korunou na místě točenice. (Reg. král.) Potomci žili ještě v 18. stol.

Kocour z Otína v. Diblík.

Kočka z Kocenšteina. První tohoto příjmení Jakub K. z K. a Matěj odtudž přijati na sněmě r. 1552 do rytířského stavu, ale kdy a od koho erb obdrželi, není známo. Jak svědčí pečeť Jakubova (1560) a erb jeho (Miltner, Privatmünzen tab. XXIV, 198) byl erb jeho takový: Štít polovičný, v pravé polovici pruh pošikem od pravé nahoru, v levé polovici kočka jako vzhůru vyskakující, otevřený helm a koruna, z níž vynikají dva rohy a mezi nimi kočka sedící, maje obě přední nohy o korunu opřené a hlavu k tobě obrácenou. Tak i Král na str. 268. Kromě toho malován erb jich takto: Na modrém štítě bílá kočka sedící, přikryvadla modrá bílá, na koruně kočka sedící sice k pravé straně obrácená, ale hlavou k sobě otočenou. (Jak. sb. a Král na str. 333.)

Kodíčil z Tulechova v. z Tulechova.

Kohout z Horšteina v. Tahlo.

Kohoutové z Lichtenfeldu měli prý erb: Štít polovičný, svrchu bílý, od zpodu červený a přes celý štít pták noh červený v bílém, bílý v červeném drže lilii; klénotem dva rohy, bílý a červený a mezi nimi červená a bílá péra. (Král na str. 285.)

Koch. Bratři Jan Jiří a Petr (tento od r. 1682) pán na Hrobech vyzdvižení (1667, 8. června) do stavu vladyckého a dán jim tento erb: Štít pruhem červeným, v němž jsou 3 hvězdy zlaté o 6 špicích, na dvě polovice rozdělený, v horní polovici dělení trojhranem červeným, který vychází z obou horních koutův a ostřím dosahuje dotčeného pruhu a v něm se vidí obrněný muž po kolena stojící, máje na hlavě modrý biret s feblíky a drže v pravici kuchařskou lžící a klas pšeničný, pošikem a pokosem položené, levici pak máje na bok podepřeno, ostatek štítu jest modré barvy, turn. helm s korunou a příkr. červ. bíl. modrými, nad tím dva buvolové rohy barvami rozdělené, modrý červený a červený bílý, do jichž konců vstrčeno jest po pšeničném klasu a mezi nimi vzhůru ruka s brněným ramenem držíc v hrsti touž lžící a klas, jako na štítě. (Mit. Nordböh. Exc. Cl. XXX, 299.)

Koch z Kolburka. Podle majestátu d. 1609, 23. ledna byli Daniel K. a Benedikt *Finck z Kolburka* erbovní strýci a připustili k erbu Kryštofa *Všeruba*, komorníka při deskách zemských. Erb jich byl štít polovičný, pravé pole bílé a v něm celý červený noh, držící v pravé přední noze praporeček, pravé pole rozděleno jest pošikem od pravé dolů na 5 neb 6 pruhův černých a žlutých a střídavě položených, přikryvadla červená bílá a modrá žlutá a za klénot polovice téhož noha, jako na štítě.

Kochan z Prachové. Majestátem d. 1582, 28. května povoleno Jiříkovi, Jakubovi a Tomáši bratřím *Kochanům* a Jiříkovi *Černohorskému*, aby se psali z Prachové a dán jim tento erb: Štít polovičný, pravá polovice bílá a v něm lilie rozkvětlá, žluté barvy, levá červená a v něm lilie bílá, kolčí helm s točenicí, dvě křídla složená červená s pruhem bílým pošikem položeným a na tom pruhu žlutá lilie. (Reg. král., s čímž se shoduje obraz v Miltnerových Privatmünzen tab. XXIV., jen u křídel nelze podrobnosti seznati, též obraz pečeti (1598) v arch. mus. Odchylně je malován v Jak. sb. a v Králově Herald. na str. 268 totiž pravo modré a v něm dvojnásobná lilie v pravo žluté a v něm táž lilie modrá, křídla složená, vrchní žluté s modrým pruhem pošikem položeným a v něm žlutou lilií, zpodní modré se žlutým pruhem a modrou lilií.)

Kochánek z Kochánku. Kochánkové seděli v 15. a 16. st. v městě Chrudimi. Kdy a kým nabyli vladectví, není známo. Erb jejich byl: Štít černý, v němž na třech pahrbcích zelených polovice žlutého jednorožce k pravé straně postaveného, kolčí helm s přikryvadly žlutými a černými a nad ním dvě křídla složená černá, na nichž je dvanácte žlutých srdcí neb lupenův. (Rybička o erbovních rodinách Chrudimských z Věstaňku Uč.

Spol. 1883 str. 12, Jak. sb. a Král na str. 357, ale v obou křídla černá zlatá, posázená lipovými lupeny střídavých barev.)

Kochtický z Kochtic. Rodina tato měla prvotně modrý štít, u jehož pravého zpodku byla ostrev své přirozené barvy a na ní stojíc volavka nabělavé barvy, ana drží v nose rybičku, přikryvadla modrá a bílá a za klénot též znamení, jako na štítě i s ostrví. (Jak. sb., Král na str 342.) L. 1688 rozšířen erb ten připojením erbu rodiny Witten.

Kojt z Bílé hory. Majestátem d. 1567, 13. května povoleno Bonaventurovi *Kojtovi* a Lorencovi *Vejsperkovi*, aby se psali z Bílé hory a dán jim tento erb: Štít žlutý, u jehož zpodku bílá skála na zeleném trávníčku a to pod krokvicí černou, špicí svou až k svrchu štítu sahající, po obou stranách pak též krokvice v témž žlutém poli po černé hlavě lvové, nad helmem točenice, z níž tři péra pštrosová, žluté, bílé a černé, vynikají. (Rybička o erbovních rodinách Hradeckých na str. 19.) Později psávali se s oblibou z Weissenberka.

Koolenec z Kolna. Majestátem d. 1599, 11. listopadu dán Janovi K. obdařenému vladycťvím tento erb: Štít žlutý, jehožto prostředkem jde potůček (totiž pruh modravý) na příč jej rozděluje, a po témž štítu jeřáb své přirozené barvy, jednou nohou na třech zelených pahorcích stoje a druhou pozdvíženou a ohnutou kamínek pazoury sevřený drže, kolčí helm, koruna, přikryvadla žlutá černá a bílá modrá, z koruny vynikají tři zelené pahrbky, na nichž stojí týž jeřáb. (Paprocký o st. ryt. 424, kdež je též obraz, Jak. sb.) Malíři ovšem některé části jako ku př. kamínek, zobák, nohy barvami kráslili. V majestátu d. 1629, 25. července psáno jest, že dostal Jan starší K. z K. l. 1626 vladycťví z Říšské kanceláře a že r. 1629 erb jeho z České kanceláře polepšen, totiž štít na příč polovičný, nahoře červený, dole žlutý a po štítě havran maje na hlavě věneček. (Reg. král., Meraviglia tab. 102 se neshoduje.)

Kolín z Elbinku. L. 1608, 16. května dán majestát Janovi Kolínovi, aby se psal z Elbinku a přidán mu tento erb:

Štít pošikem od pravé dělený. Ve zpodním bílém poli zelený věnec vavřínový, v hořejším modrém měsíc zlatý, rohy k pravé obrácený. Kolčí helm s točenicí a příkr. zlatými modrými a bílými modrými, nad tím dvě křídla orličí, pravé modré se zl. měsícem, levé bílé se zel. věncem. (Reg. královská, Král na str. 301.)

Kolín z Chotěřiny. Na přímluvu Jana Hodějovského z Hodějova dáno majestátem d. 1542, 15. května Matouši *Kolínovi*, Janovi *Orfeovi*, Vítovi *Trojánovi*, Janovi *Šentygárovi* s bratřími a Janovi *Rackovi* (Rodericus) povolení, aby se psali z *Chotěřiny* (podle rodiště Hodějovského, jich příznivce) a dán jim tento erb: Štít modrý, v němž jest zvíře pegasus bílý, až po kýty vynikaje z oblaku a maje na těle osm zlatých hvězd, jedna na břichu, druhá na konci křídla, třetí na jedné z nohou, čtvrtá na pleci křídla, pátá na koleně, šestá na hrdle, sedmá na hlavě, osmá mezi chřípěma, nad štítem helm s přikryvadly modrými bílými, na helmě

zelený břechtanový věnec, z něhož visí tři větve, zdobené zelenými listy, jež jsouce proplétány břechtanovím, některými větvemi nahoru se ohýbají. (Reg. král. Jak. sb.) Viz podrobně v Jirečkově spisu o Janu Hodějovském v Pojed. Uč. Spol. řady VI, dílu 12. na str. 34. V témž spisu na str. 64 jest psáno o dvou obrazech erbu Kolínova z kamene vytesaných.)

Kolínský z Bilejova v. Zákostelský.

Kolkrejtárové z Kolkrejtů. (Kalkreuter v. Kalkreut) vyskytují se od polovice 16. st. v jižních Čechách, přišedše odkudsi z Němec. Erb jich se maloval takto: Štít polovičný, pravo bílý, levo černý a v obou polích dvě žluté karbovačky nebo kopisti na vápno, křížem přeložené, překryvadla černá bílá, klénot panna korunovaná, barvami šatu tak rozdělená jako štít, držíc v každé ruce karbovačku (užším koncem dolů, Jak. sb. Král na str. 269). Z majestátu d. 1678, 27, dubna na stav panský dovidáme se, o zlepšeném erbu, z něhož lze souditi, že býval štít žlutý a na něm dvě modré kopisti a klénotem korunovaný mouřenín bez noh v zeleném oděvu s rozšířenými rukávy, drže v každé ruce modrou kopist, jejíž konec je založen v koruně. (Reg. král., Meraviglia tab. 101. Kadich-Blažek tab. 39. Blažek tab. 16, Hrady IX. tab.)

Kolloreďové (Colloredo) dosáhli inkolátu v Čechách l. 1593 (Ludvíkem), ale trvale se tu usadili teprve po darování Opočna r. 1635. Knížecího stavu říšského pro prvorozence nabyli l. 1763 (29. prosince) podědivše rod Mansfeldský dědili i jméno a erb (maj. 1789, 26. února). Je tedy nynější jich erb (vyobr. v Ottově Slovníku Naučném V, 519. Meraviglia tab. 80, 81, Kadich-Blažek tab. 138, Hrady IX. tab.) sdružením erbův obou rodin.

Kolokovský z Kolkovic. Majestátem d. 1579, 16. února povoleno Adamovi *Rejšovi* jinak *Kolokovskému*, Slezanu, aby se psal z Kolkovic a dán mu tento erb: Štít modrý, v němž dole trávníček, na kterém vápenná pec zapálená, z níž oheň a skrze vápno vzhůru dým prochází, před touž pak pec a před ní, kde se zapaluje, po levé straně 6 kamenův vápenných a proti nim z druhé strany tři špalkové dříví, též dva klasy rýžové (žitné) z obou stran té peci po jednom klasu vyrostlé vzhůru stojí, turn. helm s korunou a překryvadly žlutými a modrými a nad tím tři klasové rýžové vzhůru vynikající. (Reg. král.)

Colonna z Felzu. Rodina tato přišla do Čech z Tyrolska a přijata l. 1561 do království. Starý jich jednoduchý erb byl štít červený, a na něm bílý sloup (colonna, lat. columna) se zlatým podstavcem a zlatou korunou na vrchu; klénotem je mořská panna prostovlasá pod korunou, jejíž ocas proniká skrze korunu, držíc v pravé ruce hvězdu. Polepšený erb (již l. 1536) obsahoval štít křížem na čtvero rozdělený, v 1. poli černém pruh bílý příčný a v něm červ. křížek, 2. 3. starý erb, 4. s příčným pruhem, v němž jest červená růže, dva helmy korunované, na pravém křídlo černé s bílým pruhem, v němž jest křížek, na levém dotčená panna. (Miltner, Privatmünzen tab. IV. Jak. sb. Král na str. 298. Vyobrazení v Slov. Naučném

V. 524. a Meraviglia tab., kdež jest přidán pozdější štítek. Hrady IX, tab.)

Kolský z Ochsenšteina v. Kyndlík.

Komedka z Rovin. Majestátem d. 1544, 8. února povoleno Jiříkovi *Komedkovi*, Petrovi *Velikému* a Václavovi *Stříbrskému*, aby se psali z Rovin a dán jim erb: Štít modrý, v němž ruka od pravé strany u zpodku z oblakův, až po loket zbrojná, k levé straně vyniká, držíc v hrsti hada zlatého stočeného s červenou korunkou na hlavě, přikryvadla zlatá červená a zlatá modrá, točenice a za klénot táž ruka s hadem. (Reg. král.) Tak ač neúplně v Králově Heraldice na str. 321, avšak zcela špatně na str. 279.) K témuž erbů připuštěn majestátem d. 1589, 27. února Karel *Trubka* měšťtín Starého města Pražského. (Reg. král.) Týmž erbem pečtil také (1555) Václav *Voz z Rovin.* (Univ. knihovna.)

Komínek z Engelshausen. Rodina tato (1634, 7. dubna) šlechtictvím a erbem obdařena, měla štít polovičný, v pravé žluté polovici půl černého orla, v levé červené bílý vysoký komín, z něhož se kouří, klénotem byl týž komín mezi dvěma černými křídly. (Rodopisné paměti v zemském arch. Král na str. 264.)

Komorník z Dalkovic v. II. oddělení v Českých rodinách „z Dalkovic.“

Konáč z Hodištkova. Mikuláš Konáč spojil se ok. l. 1507 s Janem Volfem Moravanem k založení knihtiskárny. K přímluvě svého přivržence Jana z Hodějova obdařen (1516) erbem a heslem, jež si volil narážeje na heslo svého přivržence (Jirečkova Rukověť I. 382). Na štítě jeho byly dvě ruce držice dvě palice tiskařské křížem a hlavami dolů přes sebe a nad oblaky. Klénotem byla 3 péra. Tak na pečeti r. 1524. (Kolář z arch. Kutnohorského. Těž Král na str. 364, též Kadich-Blažek tab. 154.)

Konstantín z Červeného pole. Cís. Rudolf povolil (1580, 30. května) Jiříkovi staršímu a Václavovi mladšímu bratřím Konstantinům, aby se psali z Červeného pole a Sumoše dada jim tento erb: Štít polovičný, pravá polovice žlutá, v levé polovici černé pruh modrý na příč a v něm 2 růže zlaté, točenice týchž barev s přikryvadly žlutými modrými a černými, nad helmou v pravo křídlo orličí žluté, v levo ruka zbrojná s sekerou na zlatém topořísku a mezi tím růže z polovice červená a z polovice zlatá. (Reg. král.) Jeden z nich byl polesným na panství Dobříšském a Příbramském.

Kop z Raumentálu. Jan Kop, lékař krále Ferdinanda, povýšen majestátem d. 1532, 28. května do šlechtického stavu Římské říše a vysazen mu při tom tento erb:

Červený štít a na něm černý kapoun se zlatýma nohama stoje na bílém měsíci, pod nímž jest zlatá hvězda, kolčí helm s korunou a přikryvadly černými červenými, jež jsou posety zlatými hvězdami, nad tím 2 černá křídla orlí, na každém křídle červený pruh na příč a na každém pruhu 3 zlaté hvězdičky a mezi těmi křídly jedna velká hvězda. (Reg. č. 297 v arch. šlecht. Vídeňském.)

Kopiník z Ejpovic. Král Ferdinand povolil (1552, 20. ledna) Vavřinci